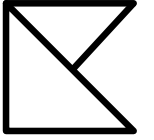
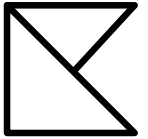

PERSCONFERENTIE
20.05.2025

Acht jaar geleden werd er een internationale architectuurwedstrijd uitgeschreven om de Citroëngarage om te bouwen tot een museum. Een jaar later opende Kanal Brut, de eerste en meest ambitieuze prefiguratie uit een reeks. Drie jaar geleden gingen de renovatiewerken een cruciale fase in.

Vandaag kan Kanal de exacte openingsdatum aankondigen van een museum waar alle Brusselaars trots op zullen zijn.

Vandaag gaan we het even over onszelf hebben. Over wat we sinds iets meer dan acht jaar opbouwen. En dat is in de eerste plaats een fysiek museum. We tonen je graag de werf in haar huidige vorm, en hoe de garage stilaan volledig transformeert in een museum voor hedendaagse en moderne kunst, en voor architectuur.

Maar vandaag gaat het ook over het bouwen aan een museumproject. De rondleiding toont je in detail wat het project behelst en wat voor museum van de 21e eeuw we willen creëren.

En we willen het hebben over het bouwen aan een team. Een team dat in staat is om dit enorm ambitieuze project te dragen, in en voor de hoofdstad van België en van Europa.

De laatste jaren hebben heel wat mensen zich uitgelaten over Kanal. Soms positief, soms negatief. Vandaag nemen we voor een keer zelf het woord. We vertellen waarom we ervan overtuigd zijn dat Brussel een infrastructuur van deze schaal nodig heeft. Welke fundamentele sociale rol Kanal kan spelen in een Brusselse maatschappij die divers maar ook gefragmenteerd is. Hoe Kanal, met kunst en cultuur als universele taal, een hefboom kan en moet zijn om echt samen te leven.

We gaan vertellen over onze rol op artistiek en cultureel vlak in een samenleving waar die domeinen vectoren moeten zijn voor emancipatie, zelfontplooiing en begrip voor anderen, ons beroepend op de indrukwekkende rijkdom van het Brusselse artistieke landschap.

We gaan vertellen welke rol we weggelegd zien voor onszelf op sociaal-economisch vlak, in een Gewest dat nood heeft aan het creëren van jobs en rijkdom. Want Kanal betekent ook werkgelegenheid en een nieuwe economische dynamiek.

Een rol voor Brussel. Want het is in de eerste plaats voor de stad dat het project er kwam en verder groeit. Voor haar inwoners, de burens, de Molenbekenaren, de Lakenaren, de bewoners van de

Noordwijk. Kanal wordt een democratisch, inclusief, participatief en optimistisch museum waar ieder zijn of haar plek zoekt en vindt. We willen dat elke Brusselaar zich het museum toeëigent. En er zich goed voelt.

Voor Brussel en zijn toekomst. Want wanneer het gaat over het nadenken over de stad van morgen, halen we met de CIVA-stichting een Europese referentie in huis. Samen met het museum voor architectuur en landschap, wordt Kanal een onontbeerlijk platform om de stad en haar toekomst te verbeelden.

En voor kunstenaars. Met onze collectie en een enorm gevarieerd artistiek programma (tentoonstellingen, performance, muziek, dans, theater, film, lezingen, ...) creëren we eindelijk een museum voor moderne en hedendaagse kunst dat de hoofdstad van Europa verdient. Een museum dat ervoor zorgt dat Belgische en Brusselse kunstenaars met hun werk kunnen schitteren op het internationaal toneel.

De afgelopen drie jaar heb ik duizenden mensen rondgeleid op de werf en hen ons museumproject uit de doeken gedaan: buren en Brusselaars, kunstenaars en architecten, mensen die musea runnen en beleidsmakers. Uit België, Europa of andere delen van de wereld.

Ik wens jullie tegen het einde van het bezoek hetzelfde gevoel toe als zij.

*Yves Goldstein
Algemeen directeur Kanal*

MISSIE EN VISIE

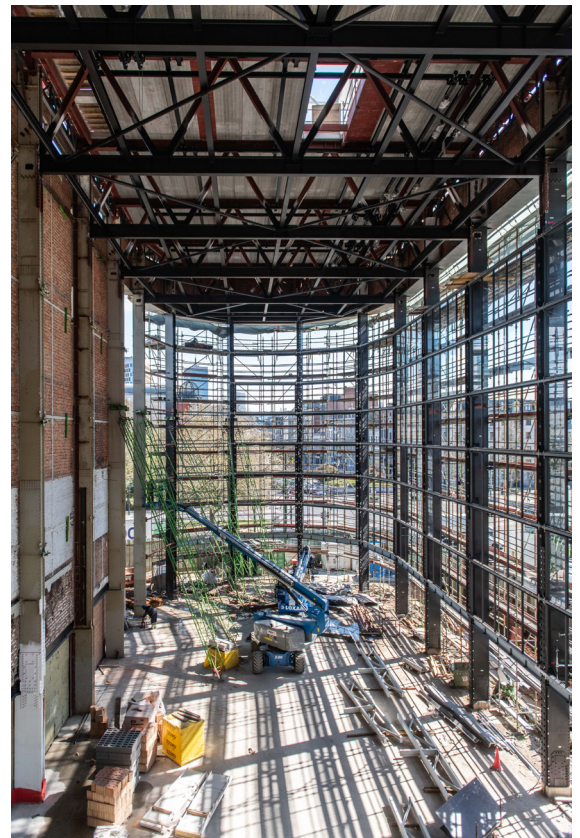
Welke rol kunnen musea in de complexe wereld van vandaag spelen om instellingen toegankelijker, flexibeler, inclusiever en relevanter te maken? Hoe kunnen musea effectief wereldwijde, interculturele verhalen vertellen en daar tegelijkertijd lokale verhalen bij betrekken die de ervaringen van mensen weerspiegelen?

De artistieke visie van Kanal is niet alleen gebaseerd op de originaliteit van de collecties en tentoonstellingen, maar ook op een actieve deelname van het publiek aan het programma. Bezoekers worden een essentieel onderdeel van het vertelproces, zij verrijken de verhalen met hun verschillende perspectieven en dragen bij aan een meer reflectieve, boeiende en oprechte ervaring. Kanal streeft ernaar een dynamisch museum te zijn dat mensen samenbrengt om kunst en (landschaps) architectuur te vieren en de cruciale rol ervan in de samenleving en het leven voortdurend te herevalueren. Het zal spannende hedendaagse kunstvormen verkennen en onderzoek doen om kunsthistorische verhalen in een nieuw licht te stellen. Kanal wil een “levend museum” zijn dat zich kan aanpassen aan deze veranderlijke wereld.

Met een ruimte van maar liefst 40 000 vierkante meter staat Kanal op het punt om een van de grootste musea van Europa te worden. Die groei komt overeen met de snelle veranderingen in de wereld en in de culturele sector. De impact van de pandemie, wereldwijde burgerrechtenprotesten en politieke en economische onrust hebben musea ertoe aangezet hun rol, hun bedrijfsmodellen en hun activiteiten te herbekijken. Als museum in wording wil Kanal bijdragen aan die voortdurende institutionele verschuiving.

Het is de ambitie van Kanal als enige Brusselse museum voor moderne en hedendaagse kunst en (landschaps) architectuur om inhoud en ervaringen te creëren die relevant zijn voor een breed publiek en voor actuele debatten, lokaal en internationaal. Het gaat nooit alleen om het tentoonstellen van kunst; Kanal wil in gesprek gaan met zijn bezoekers en actief op zoek gaan naar hun perspectieven en meningen. Het wil de toegang tot cultuur vergroten, in de overtuiging dat cultuur een krachtige motor voor sociale verandering is, en hanteert een aanpak die de geest wil prikkelen en de kunsten wil vieren, façon Kanal.

Showroom

KANAL IN COMMON

Kanal wil niet alleen een collectie en een programma samenstellen voor en met het publiek. Het wil ook de ruim 20 000 m2 aan open ruimte die het gebouw rijk is volop benutten en delen. Om die openheid te creëren, vond Kanal inspiratie in het idee van de commons.

De commons zijn een manier om hulpbronnen (denk: water, land, een collectieve moestuin, maar ook wifi en Wikipedia) te delen en beheren, binnen een bepaalde gemeenschap en met onderling overeengekomen regels. *Commoning* kan in de context van een museum verwijzen naar het gemeenschappelijk gebruik van heel wat verschillende bronnen.

In 2024 lanceerde Kanal Learning from the Commons, een driejarig traject waarmee het structurele oplossingen voor een kunstinstelling in wording wil verkennen. De komende jaren focust het op het praktische potentieel van de commons voor de uitbouw van een instelling, communities, en de relatie tot zijn directe omgeving. Om de noden volledig te begrijpen en zicht te krijgen op de middelen die nodig zijn om daaraan te voldoen, gaat Kanal in dialoog met personeel en partners.

Kanal kijkt ook naar manieren om het potentieel van zijn infrastructuur ten volle te benutten. Een centrale vraag is bijvoorbeeld hoe Kanal ruimtes, meubilair en uitrusting kan delen met gebruikers. Om aan die vraag tegemoet te komen wordt sinds begin 2025 gewerkt aan een Open Kanal User System, een platform dat de toegang tot de ruimtes en de infrastructuur in Kanal wil vergemakkelijken en diversifiëren. Zonder het gebruik van die publieke ruimte vooraf te willen definiëren worden volop gebruikersscenario's verbeeld, richtlijnen uitgewerkt en reservatietools bedacht. Ook wil Kanal de publieke toegang tot zijn collectie, archief, bibliotheek en digitale middelen eenvoudiger maken.

Workshop Cinema As Assembly

World History of the Commons

In een bredere context gaat het concept van de commons ook over het delen van eten, landbouwgrond of vervoersmiddelen voor lokale voedselproducenten. Die focus op duurzaamheid bepaalt ook Kanal's strategie op het vlak van eten en drinken.

De voortdurende toewijding van Kanal aan commoning wordt ook weerspiegeld in de code of conduct, die momenteel wordt opgesteld. Daarin wordt bepaald wat binnenkort de ethische gedragsregels zullen zijn die gebruikers van Kanal zullen leiden op het vlak van integriteit, eerlijkheid, respect en verantwoordelijkheidszin. De regels zullen deels gebaseerd zijn op de input en de feedback van burens-, gebruikers- en jongerencomités die regelmatig zullen samenkomen rond uiteenlopende thema's zoals toegankelijkheid, gebruiksvriendelijkheid en programmatie. Die comités worden in de loop van 2025 opgericht.

Veel van die thema's en vragen worden uitgebreid behandeld in het publieke programma World Histories of the Commons, waarin kunstenaars, onderzoekers, denkers en makers hun kijk op de geschiedenis en praktijk van de commons delen en bespreken.

PROGRAMMA

Kanal is een interdisciplinair kunstmuseum over de 20e en 21e eeuw, dat meer dan 120 jaar aan kunst omspannt. Het brengt gevestigde en opkomende kunstenaars samen en omarmt alle media: van film, via schilderkunst tot digitale media, en van beeldhouwkunst tot performance. Het programma erkent het belang van time-based media en immersieve ervaringen in de hedendaagse kunst en schetst de geschiedenis van grensverleggende kunstpraktijken uit de 20e eeuw. Doordat Kanal kan putten uit de rijke collectie van het Centre Pompidou komen hier de figuren van de westerse artistieke canon aan bod. Daarnaast legt het programma van Kanal ook de nadruk op ondervertegenwoordigde standpunten, brengt het lokale en globale

Lower room

Room 12

kunstgeschiedenissen in evenwicht en cultiveert het nationale en internationale artistieke conversaties en connecties. Nieuwe verhalen, interdisciplinaire praktijken, transnationale verbanden en participatie zijn de leidraad van het programma.

Parallel daarmee, en voortbouwend op het thema van innovatie en uitwisseling, presenteert CIVA een uiteenlopend programma van tentoonstellingen en evenementen rond (landschaps)architectuur, stedenbouw en de bredere reflectie over de stad van morgen. Het interdisciplinaire programma wordt gevoed door de gerenommeerde archieven en collecties van CIVA, die ook in Kanal bewaard en getoond zullen worden.

Het programma verspreidt zich over meerdere zalen, auditoria, digitale platformen en openbare ruimtes en omvat tentoonstellingen, collectiepresentaties, live art, onderzoeksgedreven evenementen, en een gevarieerd aanbod aan educatieve en publieksgerichte activiteiten.

TENTOONSTELLINGEN

Kanal ontwikkelt een dynamisch programma met tentoonstellingen van uiteenlopende formats, reikwijdte en duur: eerste museale tentoonstellingen van opkomende kunstenaars, zowel lokaal als internationaal; solotentoonstellingen van gevestigde kunstenaars; groepstentoonstellingen over thema's die geworteld zijn in hedendaagse debatten; nieuwe producties die kunstenaars helpen om hun carrière een boost te geven of een nieuwe richting uit te gaan; site-specific opdrachten, waaronder monumentale projecten in de hallen en de Showroom; grootschalige en immersieve installaties in ruimtes als de Lower Room; fototentoonstellingen en participatieve tentoonstellingen die de grenzen tussen publieksbetrokkenheid en het maken van tentoonstellingen doen vervagen door kunstenaars uit te nodigen die in hun praktijk actief met communities samenwerken.

Box 2

Box 1

In totaal organiseert Kanal tot 15 tentoonstellingen per jaar. Waar mogelijk gaan de meeste van die tentoonstellingen op tournee of worden ze georganiseerd in samenwerking met andere instellingen. Dat gebeurt om kosten te delen en om duurzaamheid en internationale promotie van Kanal's programma te garanderen. De duur van de projecten en het tempo waarin ze wisselen hangt af van het soort tentoonstelling. Collectiepresentaties zijn het hele jaar door te bezoeken en zullen doorgaans 15 tot 18 maanden duren, terwijl monumentale werken in opdracht zo'n half jaar getoond zullen worden. Performatieve tentoonstellingen bijvoorbeeld zijn maar een paar weken te zien.

Het gedetailleerde tentoonstellingsprogramma wordt in januari 2026 bekendgemaakt.

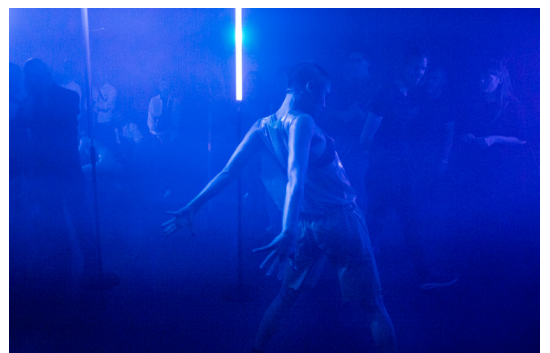
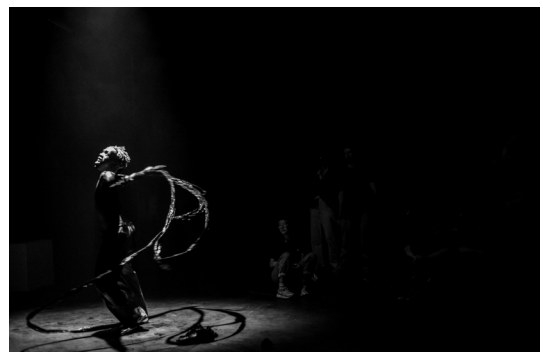
COLLECTIEPRESENTATIES

De collectiepresentaties bij Kanal zijn verspreid over drie verdiepingen van het nieuwe gebouw en beslaan in totaal 2 100 m². Ze tonen zo'n 250 tot 300 kunstwerken uit de collectie van het Centre Pompidou, aangevuld met werken uit de collectie van Kanal en strategisch geleende stukken. In plaats van traditionele tijdlijnen of westerse kunsthistorische verhalen te volgen, zijn ze thematisch opgezet. De openingstentoonstellingen zijn geïnspireerd op het kanaal, dat het noorden en het zuiden van België met elkaar verbindt en Brussel in tweeën deelt. De tentoonstellingen zijn een samenwerking tussen de teams van Kanal en het Centre Pompidou.

LIVE IN KANAL

Live bij Kanal omvat alle kunstdisciplines die vertrekken vanuit de live aanwezigheid van kunstenaars of publiek, en die zich ontwikkelen in de tijd. Het werk van kunstenaars vertrekt vandaag de dag steeds vaker vanuit live formats, participatie, sociaal engagement en verandering. Als omvangrijke kunstinstelling in Brussel – een stad die bekendstaat om haar diverse artistieke disciplines en vooruitstrevende dans- en performance-scene – beschouwt Kanal het als een prioriteit om live en time-based kunst te promoten. Die kunstvormen krijgen dan ook een centrale plaats in het programma.

Het live programma van Kanal gaat verder dan performance, dans, theater, spoken word en muziek. Het omvat ook geluidskunst (zoals installaties, podcasts en soundwalks), programma's rond kunstenaarsfilms en bewegend beeld, evenals participatieve kunst – als methode en als volwaardige discipline. Dit luik van het programma belichaamt Kanal's visie van een "levend museum", waar zelden iets stilstaat en alles zich in real time ontvouwt. Het onderzoekt hoe live disciplines kunnen interageren met de museumruimte, biedt ondersteuning aan kunstenaars uit Brussel en legt verbindingen met inspirerende internationale praktijken.

Het live programma zal zich afspelen in verschillende ruimtes binnen Kanal, waaronder de twee auditoria, tentoonstellingszalen van uiteenlopende grootte, publieke ruimtes zoals Hall 1 en 2, de Showroom, en buitenlocaties zoals de rooftopbar en de Akenkaai. Het programma bestaat uit twee seizoenen van vijf maanden (september tot januari en februari tot juni) en een zomerseizoen van twee maanden.

Disciplines

. *Performance*

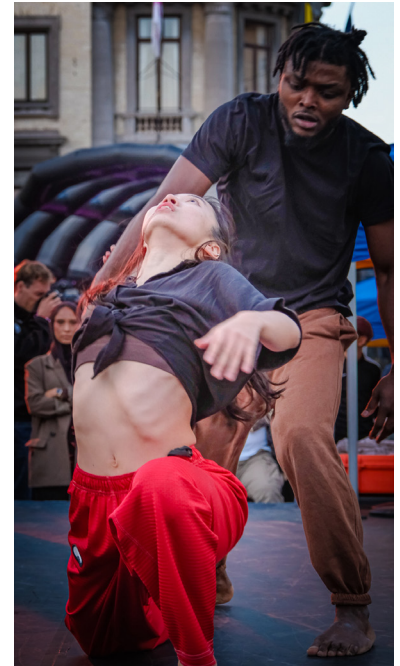
In de jaren 1960–1970 dook performancekunst af en toe op in experimentele Brusselse ruimtes zoals het Musée d'Art Expérimental, de ERG Gallery, Théâtre 140, Plan K en de Beursschouwburg. Hoewel de podiumkunsten – vooral dans en theater – in de jaren 1980 en 1990 een sterke bloei kenden (met onder andere Kaaithheater, De Hallen van Schaarbeek en het Kunstenfestivaldesarts), bleef performancekunst relatief niche. In de jaren 2000 kwam er een heropleving met festivals als TROUBLE en Performatik. Vandaag zijn performancekunst en interdisciplinariteit wijdverspreid, maar Brussel mist nog steeds een echte referentieplek – Kanal hoopt die rol op zich te nemen.

. *Dans*

Brussel is al lange tijd – en nog steeds – een belangrijke hotspot voor hedendaagse dans. Ondanks die sterke aanwezigheid heeft dans moeite gehad om een plek te vinden binnen de musea, mede door het ontbreken van een groot museum voor hedendaagse kunst, en door de beperkte ruimte en middelen van kleinere instellingen. Dankzij de unieke architecturale ruimtes en de technische infrastructuur kan Kanal van betekenis zijn voor dat levendige landschap. Het wil inspelen op een aantal belangrijke noden: het ontbreken van een historisch perspectief en degelijke documentatie van de Brusselse dansscene; de behoefte aan een museum dat uiteenlopende dansvoorstellingen kan tonen; en de nood aan voldoende productieondersteuning en presentatiemogelijkheden.

. *Theater en spoken word*

Het hedendaagse theater in Brussel geniet een sterke internationale reputatie, onder meer dankzij het baanbrekende werk van plekken en organisaties zoals Théâtre 140, Kaaithheater, Kunstenfestivaldesarts, KVS, Théâtre National en De Hallen van Schaarbeek. Net als dans is het hedendaags theater echter onvoldoende vertegenwoordigd in de musea en is er weinig uitwisseling met het veld van beeldende kunst. Een uitzondering daarop is spoken word. De groeiende populariteit van die kunstvorm hangt ongetwijfeld samen met de wereldwijde opmars van hiphop. Voor veel musea is spoken word een manier geworden om een jonger publiek aan te spreken. Het spoken word-programma van Kanal wil niet alleen lokaal talent ondersteunen en tonen, maar vooral ook historische en internationale context bieden.

. *Muziek en geluid*

Kanal wil niet concurreren met het programma van commerciële podia, maar daar juist een aanvulling op vormen en het Brusselse landschap verrijken. De concerten en geluidsevenementen van Kanal zullen focussen op artiesten die actief zijn op het snijvlak van geluid, muziek en beeldende kunst. Tegelijkertijd wil Kanal nieuwe mogelijkheden en kansen creëren voor breed bekende muzikanten om in een museumomgeving te experimenteren met verschillende geluids- en presentatievormen.

In lijn met de rol van Kanal als museum worden geluid en muziek ook benaderd vanuit een historisch perspectief, met hernemingen of herinterpretaties van baanbrekende werken die kunst en geluid combineren. Ook zal Kanal kunstenaars ondersteunen om te experimenteren en nieuwe geluidswerken te maken in de openbare ruimtes en tentoonstellingszalen, en seizoensgebonden residenties organiseren voor de creatie van site-specifieke geluidswerken. Kanal zal ook listening sessions organiseren, waarin jonge artiesten en muzikanten hun werk kunnen laten horen: soundtracks voor het publiek om tot rust te komen, of net om het weekend of de avond goed te beginnen.

. *Kunstenaarsfilms en bewegend beeld*

Van Marcel Broodthaers' vroege filmexperimenten en beeldinstallaties en het avant-gardistische filmplatform EXPRMNTL (1949–1974) tot de opwindende videokunst uit de jaren 1970–1990 met kunstenaars als Lili Dujourie, Gary Bigot en Joëlle de La Casinière – kunstenaarsfilm en bewegend beeld hebben een cruciale rol gespeeld in de evolutie van artistieke praktijken in België. Vandaag zijn er jammer genoeg maar een handvol instellingen in België die zich expliciet toeleggen op het ondersteunen van kunstenaarsfilm en bewegend beeld. In die context wil Kanal zich positioneren als een sterke artistieke filmhub in Brussel en tegelijkertijd partnerschappen aangaan met bestaande initiatieven en instellingen.

Ariane Loze

Kanal wil de creatie van nieuw werk stimuleren via opdrachten, op lokaal en op internationaal niveau, met projecten die meestal geïntegreerd worden in het tentoonstellingsprogramma. Het museum zal ook coproducties financieren, met een primaire focus op in België gevestigde kunstenaars, en die opnemen in het filmprogramma van Kanal. Er komen ook alternatieve projectiemethodes, zoals expanded cinema, tijdelijke installaties en live componenten. Via een eigen Filmclub zal Kanal lokale gemeenschappen, kunstenaars, professionals en het bredere Brusselse publiek betrekken bij de programmatie door middel van participatie en co-creatie, waarbij de ruimte tussen mainstream cinema en arthousefilm wordt verkend. In het kader van een maandelijks filmprogramma zal Kanal een gerenommeerde kunstenaar of filmmaker uitnodigen om een groep van vijf vertoningen te programmeren. En tot slot zal Kanal een filmprogramma cureren met verschillende films, lezingen en evenementen om de belangrijkste vragen, thema's en artistieke voorstellen uit Kanal's artistieke programma naar voren te halen.

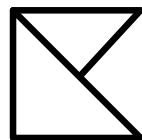
Participatieve kunstpraktijken

Brussel is een relatief kleine stad waar veel verschillende gemeenschappen en culturen naast elkaar bestaan, waardoor het een levendige en complexe plek is. Het opbouwen van samenhangende culturele dynamieken is in deze context een belangrijke uitdaging.

Participatieve kunstpraktijken die zich daarop richten, winnen aan belang – met Molenfest 2024, het festival dat de kandidatuur van Molenbeek als culturele hoofdstad in 2030 in de verf zet, als een spannend voorbeeld. Toch blijft participatieve kunst in de bredere sociaal-culturele sector nog enigszins onderontwikkeld. Hoewel steeds meer kunstenaars deze richting inslaan, zijn er maar weinig structuren die hen kunnen ondersteunen. Kanal heeft nu de kans om een productiecel op te zetten die zich specialiseert in participatieve praktijken, en zo waardevolle expertise te ontwikkelen. Door de unieke ligging van het museum in de kanaalzone is het een must om die praktijken in het programma te integreren.

Workshop Local Film Club

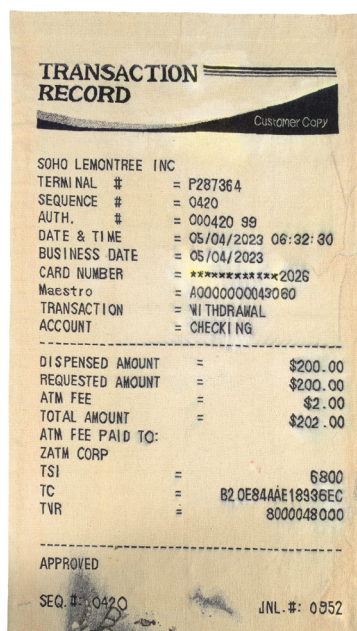

Kunstwerken

Als eerste en enige museum voor moderne en hedendaagse kunst in Brussel kreeg Kanal van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest de opdracht om een collectie uit te bouwen en te conserveren. Met de steun van het Gewest werkte Kanal een solide verwervings- en conservatiebeleid uit en koopt het sinds 2018 jaarlijks kunstwerken aan. De collectie focust op kunstenaars die in Brussel of België wonen, of er een duidelijke band mee hebben, en op de vele disciplines die onder het dak van Kanal zullen samenkomen: van schilderkunst, beeldhouwkunst, fotografie, video en archiefmateriaal tot performances, installaties en film. Ook wil ze een weerspiegeling zijn van de grote diversiteit binnen het kunstlandschap en de hedendaagse kunstpraktijken. Samen met het archief en de bibliotheek vormt de collectie een essentiële bron voor onderzoek, tentoonstellingen en publieke betrokkenheid, en de kern van Kanal's missie om het brede publiek in contact te brengen met kunst.

Sinds 2018 verwierf Kanal jaarlijks gemiddeld 12 à 13 kunstwerken van zeven à acht verschillende kunstenaars, waarbij altijd wordt gezocht naar een mix tussen gevestigde waarden en opkomende kunstenaars. In 2024 bijvoorbeeld werden er werken opgenomen van Francis Alÿs, Judith Barry, Charif Benhelima, Laurie Charles, Éric Croes, Laurent Dupont, Ann Veronica Janssens, Aglaia Konrad en Walter Swennen. In totaal telt de collectie momenteel 89 werken van 52 verschillende kunstenaars – 26 vrouwen en 26 mannen. Het gaat om werken die een blik op Brussel en zijn grootstedelijke problematieken werpen, een stukje Belgische kunstgeschiedenis vormen, het Belgische koloniale verleden bevragen, voor België momentum creëerden op internationale kunstmanifestaties, concreet verbonden zijn met de buurt of de historie van het Citroëngebouw, en werken die thema's en kwesties aankaarten die relevant zijn voor de debatten van vandaag.

Julien Meert

Gabriel Kuri

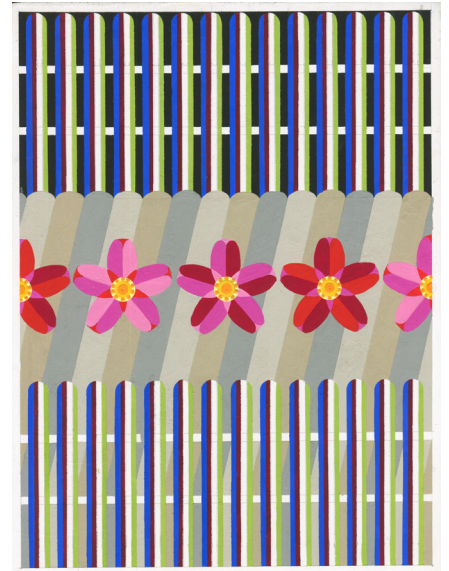
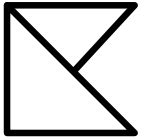
Leonard Pongo

Kunstenaarsedities

Kunstenaarsedities zullen de collectie van Kanal verrijken en tegelijk bruggen slaan tussen de verschillende onderdelen ervan. Kunstenaarsedities, gaande van kunstenaarsboeken tot fanzines, vormen een uniek fenomeen dat momenteel afwezig is in andere Belgische instellingen. Door ze in de collectie op te nemen en in de kijker te zetten, wil Kanal die blinde vlek wegwerken en ook de lokale kunstscene ondersteunen, met inbegrip van lokale initiatieven, uitgevers en niet-verzamelande instellingen in Brussel.

Bibliotheek en archief

Naast kunstwerken omvat de Kanal-collectie ook een archief en een bibliotheek. Het Kanal-archief brengt archieven en documenten van andere kunstinstituten, kunstenaars en verzamelaars samen die een belangrijke bijdrage hebben geleverd aan de lokale kunstscene. Zo vind je er onder meer het archief van de Albert Baronian-galerie. De bibliotheek bestaat momenteel uit enkele duizenden items en focust op boeken over 21e-eeuwse kunst, met aandacht voor alle disciplines en historische contexten, en op gespecialiseerde uitgaves zoals kunstenaarsboeken, -edities en -fanzines. Ook lanceert Kanal een jaarlijks aankoopprogramma voor onafhankelijke publicaties uit de Global Majority in het kader van Learning from the Commons. Omdat westerse landen slechts toegang hebben tot 15 à 20% van de onafhankelijke kunstpublicaties uit de Global Majority, en Brussel meer dan 180 nationaliteiten telt, wil dit stuk van de Kanal-bibliotheek uitgroeien tot een referentie voor de lokale diaspora's. Als Kanal eenmaal open is, zullen al die bronnen zowel online als fysiek beschikbaar zijn in de bibliotheek en in het onderzoekscentrum in de CIVA-volume, samen met de indrukwekkende collectie van het CIVA zelf uiteraard, die integraal naar Kanal verhuist.

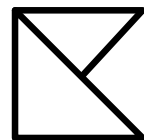

Kasper Bosmans

Anne-Mie Van Kerckhoven

Alle kunstenaars in de collectie: Francis Alÿs, Danai Anesiadou, John Armleder, Sven Augustijnen, John Younes Baba-Ali, Sammy Baloji, Judith Barry, Charif Benhelima, Pierre Bismuth, Kasper Bosmans, Aline Bouvy, Laurie Charles, Saddie Choua, Raffaella Crispino, Éric Croes, Manon De Boer, Latifa Laâbissi & Laszlo Umbreit, Jos de Gruyter & Harald Thys, Simona Denicolai & Ivo Provoost, Lucile Desamory, Laurent Dupont, Gustave Fundi & Glodie Mubikay, Pélagie Gbaguidi, Ann Veronica Janssens, Suchan Kinoshita, Aglaia Konrad, Gabriel Kuri, Emmanuelle Laine, Ariane Loze, Gosette Lubonbo, Hana Miletić, Julien Meert, Jacqueline Mesmaeker, Mega Mingiedi, Chrystel Mukeba, Otobong Nkanga, Willem Oorebeek, Benoît Platéus, Léonard Pongo, Lazara Rosell Albear, Walter Swennen, Ana Torfs, Joëlle Tuerlinckx, Maarten Vanden Eynde, Emmanuel Van Der Auwera, Éric Van Hove, Anne-Mie Van Kerckhoven, Sophie Whettnall.

De kunstwerken uit de Kanal-collectie zullen een belangrijk onderdeel vormen van de tentoonstellingen in Kanal en van de collectiepresentaties in samenwerking met het Centre Pompidou in Parijs.

Daarnaast wordt de zichtbaarheid van de werken ook nu al vergroot door ze in bruikleen te geven aan andere musea en instituten. De voorbije jaren kreeg Kanal zo'n 30 bruikleenaanvragen van vooraanstaande musea en instellingen in het binnen- en buitenland, onder meer van Friche la Belle de Mai in Marseille, de Pinakothek der Moderne in München, Museo Reina Sofia in Madrid, het National Museum of Contemporary Art Athens, Museum der Moderne Salzburg, Musée d'art contemporain de la Haute-Vienne in Rochechouart, MACS Grand-Hornu, Mu.ZEE in Oostende en Wiels in Brussel.

Library

Collectie- en verwervingsbeleid

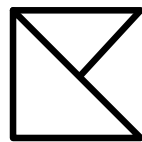
Kanal werkte een collectiebeleid met heldere criteria uit waaraan de werken moeten voldoen. Zo worden er alleen hedendaagse werken aangekocht van na 2000 en enkel van kunstenaars die een duidelijke link met Brussel of België hebben. Andere bepalende criteria zijn het innovatieve aspect of de ecologische impact van een werk, en de balans op het vlak van gender en op het vlak van opkomende kunstenaars versus gevestigde waarden. De uitrol van het beleid gebeurt onder toezicht van de raad van bestuur en van het aankoopcomité dat onder meer bestaat uit een jury van externe experts uit het Belgische en internationale kunstveld. Via een gedetailleerde procedure die jaarlijks voor de nieuwe verwervingen wordt doorlopen, zijn zij nauw betrokken bij het proces. Alle kunstwerken die mogelijk in aanmerking komen om opgenomen te worden, moeten die procedure volgen – of het nu gaat om een schenking, een legaat, een langdurige bruikleen of een aankoop. Alle voorstellen worden eerst geregistreerd en intern bekeken door het collectieteam en het artistieke team. Daarna, in een tweede fase, buigt het aankoopcomité zich over de voorstellen en formuleert het de definitieve aanbeveling die vervolgens goedgekeurd moet worden door de raad van bestuur.

Momenteel bestaat het aankoopcomité uit vier vaste leden (Jennifer Beauloye, Yves Goldstein, Kasia Redzisz van Kanal en Xavier Rey, directeur van het Centre Pompidou in Parijs) en acht in België gevestigde kunstexperten:

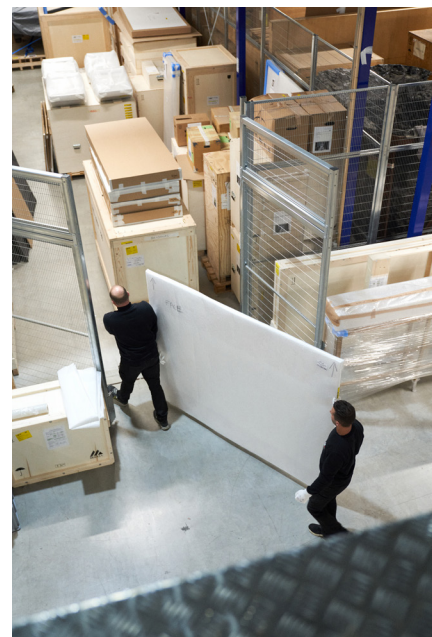
- . Daniel Blanga-Gubbay, Artistiek codirecteur Kunstenfestivaldesarts in Brussel
- . Karima Boudou, Kunsthistoricus en voormalig curator bij S.M.A.K. in Gent
- . Diana Campbell, Hoofdcurator van de Dhaka Art Summit en oprichtend directeur van de Samdani Art Foundation
- . Ayoko Mensah, Curator bij het Huis van de Europese Geschiedenis in Brussel
- . Lucy Pereira, kunstverzamelaar in Brussel
- . Raphaël Pirenne, Doctor in de kunstgeschiedenis, professor aan ERG en La Cambre in Brussel
- . María Inés Rodríguez, Directeur van de Walter & Nicole Leblanc Foundation in Brussel en geassocieerd curator bij het Museum of Art of São Paul MASP
- . Pierre-Olivier Rollin, Directeur van BPS22 in Charleroi

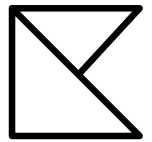
De collectie vandaag in enkele cijfers:

- . 89 kunstwerken
- . 52 kunstenaars (26 vrouwen en 26 mannen)
- . 30 bruiklenen waarvan 17 internationaal

Shooting and restauration at Mobul

Met zijn 40 000 m2 beschikt Kanal over een grote verscheidenheid aan ruimtes – sommige met min of meer vaste functies, andere die zich makkelijk laten aanpassen aan het programma (en de sfeer) van de dag.

In totaal heeft Kanal 12 tentoonstellingszalen verspreid over vijf verdiepingen, gaande van 250 m2 tot 1 500 m2, met verschillende niveaus van klimaatregeling. Ook in de openbare ruimtes van het gebouw komen artistieke interventies en grote werken in opdracht die een breed publiek trekken en gratis toegankelijk zijn. De twee auditoria worden voornamelijk ingezet voor de programmatie van dans, performance, muziek, film en lezingen, en brengen een brede waaier aan kunst naar het podium of het scherm. Maar bij Kanal kunnen dat soort evenementen evengoed plaatsvinden in de grote hallen, de publieke ruimte, of de Showroom.

Kanal krijgt vijf atelierruimtes (80 tot 160 m2), specifiek voor educatieve workshops en voor publieksbemiddeling. De activiteiten in die ruimtes zullen zich tot verschillende doelgroepen richten en hen samenbrengen rond kunst, creativiteit en spel. De ruimtes zijn modulair, ze zijn voor iedereen toegankelijk en ze lenen zich tot uiteenlopende activiteiten, met de klas of in de vrije tijd. Samen met lokale partners zullen de educatieve medewerkers en publieksbemiddelaars van Kanal deze ruimtes doen leven.

Daarnaast zijn er in Kanal talrijke publieke ruimtes, dat zijn informele tussenruimtes waar spontaan contact en interactie kunnen ontstaan en waar publieksbemiddeling in de ruime zin van het woord een centrale rol krijgt. Er komt ook een stille, prikkelarme ruimte voor rust en ontspanning, voor mensen met specifieke noden en voor iedereen die het simpelweg even kan gebruiken. Kanal krijgt ook een speciale ruimte voor ontmoeting en experiment, waar het museum, kunstenaars en mensen uit de buurt samenkomen.

Een flexibele benadering van ruimte is niet alleen een belangrijke troef, maar een substantieel deel van het DNA van Kanal als een museum in wording. En in alle eerlijkheid: de teams willen ook niet voor 100% weten hoe alle ruimtes zullen worden gebruikt. Heel wat plekken in Kanal dragen het potentieel en de belofte in zich om tegemoet te komen aan de noden van bezoekers. Wordt de “campus” met zijn open leeszaal, bibliotheek en onderzoekscentrum een nieuwe go-to spot voor jong

en oud om te komen studeren, onderzoek te doen, een groepswork te maken of simpelweg rust te vinden? Kan de drukkerij van Kanal, die op volle toeren draait om posters, flyers, bezoekersgidsen, publicaties, restaurantmenu's en bewegwijzering te printen, ook een rol spelen voor drukknoden van mensen, verenigingen en partners uit de buurt? Hoe en wanneer gebruiken mensen de rooftop en het terrasje van de bakkerij? En wat met alle verloren hoekjes – en zo zijn er wel wat – verspreid over de rest van de open ruimte? Kanal is razend benieuwd!

Eén ding is zeker: Kanal wil exploratie en spel een centrale plaats geven in het museum. Daarom bouwt het een publieke playground binnen in het gebouw. Die wordt ontworpen door Assemble, een Brits collectief, actief op de grens tussen architectuur en beeldende kunst, dat in 2015 de Turner Prize won. Met hun project Assemble Play ontwikkelden ze een innovatieve en participatieve benadering voor het ontwerpen van speelplaatsen. Hun playgrounds zien ze als ruimtes waar kinderen vrij en ongeremd kunnen spelen, hun eigen wereld kunnen verzinnen en zich de openbare ruimte opnieuw kunnen toe-eigenen.

Het specifieke ontwerp voor Kanal wordt ontwikkeld tijdens een reeks workshops, waarbij het jonge publiek en experts naar hun feedback wordt gevraagd. De eerste workshop vond recent plaats in samenwerking met de École de Cirque de Bruxelles en de École Fondamentale de Hélicoptère, en via activiteiten in het Parc Bonnevie in Molenbeek, waarbij kinderen verschillende concepten en materialen konden testen. Als de playground klaar is, zal die ook het verlengde vormen van de vele evenementen en activiteiten voor kinderen die in Kanal zullen worden georganiseerd. Vanaf dag één kan er volop gespeeld worden.

Exploring the playground

Het is Kanal's diepste overtuiging dat iedereen een ongebreidelde toegang moet hebben tot kunst: van cultuur-aficionado's tot toevallige passanten, kinderen en senioren, burens en toeristen. De ambitie is om meer dan een half miljoen betalende bezoekers te ontvangen per jaar, en nog een stuk meer die gewoon tijd doorbrengen in het gebouw en de ruimtes volop benutten. Brussel is een van de meest diverse steden ter wereld. Het toekomstige publiek van het museum moet precies dat uitstralen. Bij Kanal zijn de activiteiten stevig geworteld in de lokale context om het volledige potentieel van de stad te benutten.

AANPAK

Met zijn unieke ligging in de Noordwijk van Brussel, wil Kanal als museum een actieve sociale rol opnemen. Het wil inclusief, toegankelijk en relevant zijn voor de lokale gemeenschap, diversiteit omarmen en de noden van zijn publieken perfect capteren. Zowel die van de doorgewinterde cultuurconsument als van hen die nooit toegang tot cultuur krijgen. De focus ligt op co-creatie, participatie en een dynamische bezoekerservaring. Kanal betreft zijn publiek op een actieve manier: het kijkt reikhalzend uit naar een actief engagement, nodigt het publiek uit om de ruimtes van Kanal te gebruiken en het programma actief mee vorm te geven in de komende jaren. Met lokale en nationale samenwerkingsverbanden, projecten buiten de museummuren en digitale programma's wil het museum constant nieuwe publieken bereiken. Als een museum pal in de stad staan co-working, co-learning en co-living hoog op de agenda.

BEZOEKERSERVARING

Elk bezoek aan Kanal moet vlot, fijn en de moeite waard zijn. Dat is de ambitie waarop alle aspecten van de bezoekers- en gebruikerservaring zijn gebaseerd: van de communicatie van Kanal en de welkomstruimte tot de route door het gebouw en de tentoonstellingen. Kanal gebruikt eenvoudige, informatieve en inclusieve taal. Dat geldt voor de manier waarop Kanal over zijn programma spreekt in externe communicatie, binnen het gebouw, op de muren van de zalen en in content waarbij het publiek actief betrokken wordt, zowel online als offline. In het gebouw en in de zalen staan getrainde medewerkers klaar om bezoekers te verwelkomen en met hen te praten, om een uiteenlopend publiek te helpen en om iedereen te begeleiden en te ondersteunen op zijn of

haar persoonlijke reis door de kunst. Kanal kiest niet voor AI, maar geeft de voorkeur aan de menselijke aanpak.

TOEGANKELIJKHEID

Toegankelijkheid gaat over alle mogelijke beperkingen en gaat verder dan de fysieke ruimte. Toegankelijkheid bepaalt mee hoe Kanal zijn inhoud presenteert, maar ook hoe het denkt over publiek en programmering in het algemeen. Kanal wil de betekenis van toegankelijkheid herdefiniëren door actief te strijden tegen systemisch validisme binnen de museale context. Toegankelijkheid is geen hokje dat moet worden aangevinkt; het is een doorlopend, dynamisch proces dat diversiteit viert en echte inclusie cultiveert. Kanal wil inclusieve content maken om het publiek te betrekken en ook een waaier van programma's en praktische hulpmiddelen (publieksbemiddeling op maat, rondleidingen, speciale tijdsblokken) voor mensen met gehoor- en visuele beperkingen, voor mensen met mobiliteitsproblemen, voor een neurodivers publiek, kortom voor iedereen met specifieke noden.

Om die focus aan te scherpen zal Kanal ook onderzoek en openbare evenementen over toegankelijkheid organiseren. In die context werkt Kanal samen met een Toegankelijkheidscommissie die bestaat uit vier tot zes externe deskundigen – van wie minstens de helft uit de eerste hand ervaring heeft met een beperking – om Kanal te begeleiden bij het creëren van een toegankelijk en inclusief museum. Die adviesgroep werkt samen met de Werkgroep Toegankelijkheid en Inclusie van Kanal en geeft feedback over de fysieke ruimtes, over het ontwerp van tentoonstellingen en over de openbare programma's.

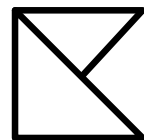
TAAL EN TOON

Kanal ziet tekst en taal als belangrijke instrumenten om toegankelijkheid, inclusie en wederzijds respect te bevorderen. Vanuit publiekswerking worden verschillende hulpmiddelen ontwikkeld in de drie talen (Nederlands, Frans en Engels) voor algemeen gebruik in het museum. De huisstijlgids, die werd ontwikkeld in samenwerking met experts en partners, formuleert duidelijke richtlijnen voor alle soorten teksten voor interne en externe communicatie – van contracten tot zaalteksten – en zorgt zo voor een kwalitatief hoogstaande, consistente en inclusieve boodschap. Bij de huisstijlgids hoort ook de tone of voice, die vastlegt hoe Kanal zijn waarden vertaalt in de taal waarin het communiceert met het publiek.

Workshop Inclusive Communication

Parallel worden een reeks lexicons en gidsen uitgewerkt in samenwerking met Brusselse organisaties. Die hulpmiddelen stelt Kanal ter beschikking van de bredere culturele sector zodat maatschappelijke thema's zorgvuldig en respectvol benoemd worden. Ook peer reviews staan centraal in het maakproces van teksten bij Kanal. Daarbij wordt toekomstig tekstmateriaal herlezen samen met lokale organisaties en toekomstig publiek om de inhoud te valideren, om een ander perspectief te bieden en om partnerschappen te versterken.

EDUCATIE EN LEREN

Kanal wil meegroeien met zijn publiek, met speciale aandacht voor jongeren. Het museum wil jaarlijks 50 000 kinderen en jongeren bij het museum betrekken en een betrouwbare partner worden voor scholen in Brussel, Vlaanderen en Wallonië. Het doel is om de toegang tot cultuur te verbeteren en de positieve impact te tonen die kunst kan hebben in educatieve omgevingen. Kanal wil een intergenerationele ruimte zijn waar leerlingen en leerkrachten kunst kunnen verkennen, inspiratie opdoen en een betekenisvolle dialoog aangaan. Het zal de nieuwsgierigheid en creativiteit van leerlingen bevorderen en hen helpen om via kunst te leren over zichzelf en de wereld. Kanal biedt leerprogramma's aan op verschillende niveaus en over allerlei thema's, en die programma's bestaan in de vorm van grootschalige evenementen, thematische workshops, lezingen, rondleidingen en langlopende projecten en cursussen. Het educatieteam werkt ook samen met kunstenaars en partnerorganisaties in sectoren als onderwijs, gezondheidszorg en jeugdwerk. Zo wil Kanal kennis opbouwen en een publiek bereiken dat misschien nog niet eerder met kunst in aanraking is gekomen. Kanal legt de nadruk op actief leren, spelen, verkennen en individuele expressie. In de zalen zullen bezoekers hun lichaam, hun zintuigen en hun verbeelding gebruiken om een band te krijgen met de verhalen die kunst overbrengt. Kanal zal actief luisteren naar zijn publiek en zijn aanbod aanpassen aan hun behoeften, met als doel dat jongeren zich goed en op hun gemak voelen in het museum.

PUBLIEKSWERKING EN CO-CREATIE

Als Kanal zich wil verankeren in de wijk is het fundamenteel dat de teams die wijk ontmoeten voor het museum opent. Als Kanal wil lekken in de stad moet het eerst een spons zijn van diezelfde stad, en een vertrouwensband opbouwen met de buurtbewoners. Co-creatie en een actieve samenwerking met verenigingen, bewoners en kunstcollectieven staan daarbij centraal. Kanal lanceert participatieve projecten en initiatieven die het publiek in staat stellen om echt eigenaar te worden van de ruimtes en de middelen van de instelling, en daarmee nodigt het de groeiende gemeenschap uit – niet om alleen maar te kijken of aan de zijlijn te staan, maar om actief vorm te geven aan het voortdurend evoluerende verhaal en het te helpen sturen.

In die context is Kanal begonnen met een rondreis door Molenbeek, Laken en de Noordwijk om zijn toekomstige publiek beter te leren kennen en te luisteren naar alle verwachtingen en bekommernissen. Om het gesprek voort te zetten, stelt Kanal ook een buurtcomité samen dat op regelmatige tijdstippen zal samenkomen om de balans op te maken van de plaatselijke situatie en om vragen en behoeften aan te pakken. Het comité zal niet alleen een belangrijk klankbord zijn, maar ook een doorgeefluik tussen Kanal en zijn omgeving dat helpt bij het delen van informatie en het faciliteren van participatie. Het is ook een goede manier om na te denken over de opening van Kanal en om nieuwe initiatieven of ideeën te testen.

Sinds maart van dit jaar staat Kanal ook al in de klas. Elke week trekken leden van het educatieteam van Kanal naar Franstalige en Nederlandstalige klassen die op minder dan 15 minuten wandelafstand van het museum liggen, van kleuterscholen tot het secundair, in het regulier en gespecialiseerd onderwijs. Die ambassadeurs stellen het Kanal-project voor en geven thematische workshops waarbij de leerlingen betrokken worden in creatieve oefeningen en debat. Tegen de opening in november 2026 zullen 27 partnerscholen – goed voor 10 000 jongeren – hebben deelgenomen aan educatieve sessies van Kanal. Tegelijkertijd streeft Kanal actief naar structurele partnerschappen met Brusselse universiteiten en kunstscholen en zijn er gesprekken aan de gang om van Kanal een plek te maken waar studenten zich ten volle kunnen ontplooiën.

CIVA NAAR KANAL

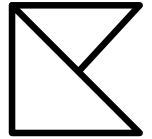
In 2026 trekt CIVA naar Kanal, een beslissend keerpunt in zijn bestaan en een herbevestiging van de ambitie om Brussel een toonaangevend, stedelijk platform te bieden op lokaal, Belgisch én internationaal niveau. Deze nieuwe vestiging, in een iconisch modern en hedendaags gebouw, wordt dé plek in Brussel waar verschillende ontwerpdisciplines elkaar versterken door in dialoog te gaan: architectuur, ecologie, erfgoed, landschap en stedenbouw. CIVA is een essentieel onderdeel van de culturele missie van Kanal en de verhuizing biedt dus nieuwe kansen voor culturele en wetenschappelijke activiteiten op het kruispunt met de kunsten.

Kanal garandeert ongeziene zichtbaarheid en toegankelijkheid. Voor het architectuurcentrum is dit dan ook geen eenvoudige verhuizing, het is een metamorfose: een sterke, stedelijke verankering waar de (landschaps)architectuurcollecties actief kunnen worden ingezet om het grootstedelijke potentieel van Brussel waar te maken. Dit nieuwe vertrekpunt versterkt de rol van het architectuurcentrum als denkruimte voor de ecologische en sociaal-economische urgenties van onze tijd.

Vanaf 2026 presenteert CIVA in Kanal een gevarieerd tentoonstellingsprogramma rond architectuur en landschap, verspreid over twee nieuwe ruimtes van elk 800 m² – dubbel zoveel als momenteel in Elsene. Daarnaast komt er een zorgvuldig samengesteld aanbod van publicaties in een bookshop waar zowel experts, liefhebbers als nieuwsgierige bezoekers telkens iets nieuws kunnen ontdekken. Ook voorziet CIVA een uitgebreid programma van lezingen, boekpresentaties, workshops en rondleidingen voor alle leeftijden, die aanzetten tot nadenken over hoe we wonen, hoe steden zijn opgebouwd en hoe onze leefomgeving zich ontwikkelt.

Er komt een open lees- en coworkingruimte die fungeert als toegangspoort tot het onderzoekscentrum en de bibliotheek, waar de archieven en bijzondere bibliotheekcollecties bewaard en geconsulteerd worden. De leeszaal wordt een plek waar je alleen of samen kan werken, lezen, ideeën uitwisselen of de stad en de wereld heruitvinden. In deze ruimte kunnen ook via geklimatiseerde vitrinekasten permanent collectiedocumenten worden gepresenteerd. De ruimte werd ontworpen door CENTRAL office

for architecture and urbanism, in samenwerking met Sophie Dars en Pierre Leguillon. Het concept laat toe om het interieur flexibel in te richten voor uiteenlopende gebruikssituaties. De ruimte zal ook gebruikt worden voor een diverse programmatie van boekvoorstellingen, gesprekken, lezingen en andere projecten.

De bibliotheek en het onderzoekscentrum zullen onderdak bieden aan 2 300 strekkende meter boekenrekken met ongeveer 65 000 boeken, 3 000 tijdschrifttitels, 5 000 documentatiemappen en een grote hoeveelheid publiciteitsmateriaal. Daarnaast omvatten ze meer dan 1 500 m2 aan archiefruimte, waaronder plankasten met in totaal 24 150 lades, 1 700 meter open rekken en 3 379 meter mobiele archiefrekken, 535 m2 rasterwanden voor ingekaderde tekeningen, 375 meter rekken voor fotografisch materiaal, 185 m2 meubelopslag en 70 m2 voor textielobjecten.

Vandaag beheert CIVA meer dan 500 archieffondsen, documenten, objecten en bibliotheekcollecties van ontwerpers zoals Akarova, Victor Besme, Victor Bourgeois, Renaat Braem, Maxime en Fernand Brunfaut, Jules Buyssens, Peter Callebout, Maurice Culot, Jean Dethier, Paul Duvigneaud, L.H. De Koninck, Simone Guillissen-Hoa, Eliane Havenith, Huib Hoste, Victor Horta, Henry Lacoste, René Pechère, Antoine Pompe, Mig Quinet, Philippe Samyn en Henry van de Velde. Academici, architecten, architecturaaficionado's, landschapontwerpers, onderzoekers, studenten en andere nieuwsgierigen kunnen er binnenkort dagelijks terecht om de ruimte te verkennen of voor gericht onderzoek.

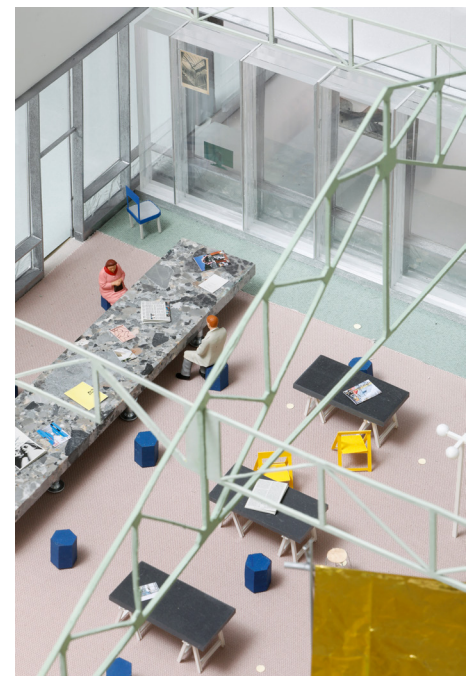
PROGRAMMA

Tot begin 2026 blijft CIVA in Elsene open en organiseert het:

- . Tentoonstellingen, zoals:
 - *Chronograms of Architecture* (14.05.2025 – 28.09.2025)
 - *Research in Residence #3: Stefaan Vervoort*
Marcel Broodthaers – The Architect is Absent (26.02.2025 – 29.06.2025)
- . Rondleidingen zoals *Garden Tales* op zondag 22 juni en zondag 14 september, die een inkijk geven in privétuinen en groene ruimtes in Brussel
- . Workshops, stages en lezingen, te ontdekken via de website civa.brussels.

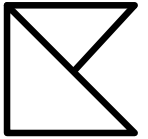
De bibliotheek blijft toegankelijk voor het publiek tot minstens einde 2025.

Maquette of the future reading and co-working space

TIJDLIJN

- . Winter 2025-2026 – Sluiting van de bibliotheek
- . Winter 2025-2026 – Opening van de laatste tentoonstelling in de Kluisstraat
- . Lente-Zomer 2026 – Activiteiten die het verhuisproces zichtbaar maken
- . Herfst 2026 – Opening van Kanal met tentoonstellingen, een programma van lezingen, boekpresentaties, workshops voor alle leeftijden, en veel meer
- . Winter 2026-2027 – Volledige heropening van de collecties en het onderzoekscentrum

De openbare stichting CIVA is opgericht in 2016 op initiatief van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Ze integreerde de middelen, kennis en expertise van zes voormalige Brusselse verenigingen die actief waren op het gebied van architectuur, landschapsarchitectuur, stedenbouw en ecosystemen, binnen één enkele structuur. Tien jaar later staat de instelling op het punt een belangrijke nieuwe stap te zetten: zich aansluiten bij het project van Kanal, en in het hart van Brussel een programma ontwikkelen rond architectuur, landschap en stad.

CIVA archive

Het Centre Pompidou is een cruciale partner bij het samenstellen van het tentoonstellingsaanbod. Dankzij een structureel partnerschap dat loopt tot 2031 heeft Kanal bevoorrechte toegang tot de grootste collectie moderne kunst in Europa. Tegelijkertijd kan het museum een beroep doen op de expertise en de reputatie van het Parijse team, zowel in het kader van de collectiepresentaties en tijdelijke tentoonstellingen als op het vlak van conservatie en meer operationele aspecten.

Alle teams binnen Kanal hebben op geregelde tijdstippen overleg met hun collega's bij het Centre Pompidou. Elke maand vinden er bijeenkomsten plaats, onder meer rond het beheer van de collectie en de productie en scenografie van tentoonstellingen. Curatoren werken nauw samen met hun Parijse collega's en het management van beide instellingen ziet elkaar driemaandelijks. De directeur van het Centre Pompidou is lid van het aankoopcomité van Kanal. Bij mogelijke aanwinsten helpt de afdeling conservering uit Parijs bij het beoordelen van materiële aspecten, ook dragen de Centre Pompidou-conservatoren van verschillende afdelingen bij aan de installatie en het ophangen van collectiedisplays. Ook de communicatieteams staan in nauw contact wanneer het gaat over branding en campagnes. Dichter bij de opening van Kanal zal het Parijse PR-apparaat zeker helpen bij het creëren van buzz op Europees niveau.

Daarnaast zal Kanal gedurende het partnerschap minstens één keer per jaar een door het Centre Pompidou samengestelde tentoonstelling presenteren, met name een overzichtstentoonstelling van iconen uit de moderne kunst of een expo gewijd aan belangrijke historische figuren uit de fotografie.

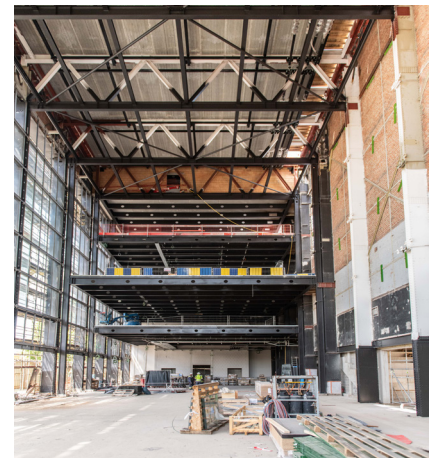
BUSINESSMODEL

De commerciële uitbating van een culturele instelling kan een echte uitdaging zijn. De artistieke afdeling denkt soms heel anders over de dingen dan de collega's die verantwoordelijk zijn voor sponsordeals, zaal- en evenementenverhuur of het museumrestaurant. Maar Kanal heeft een nieuw model voor ogen, dat het beste van de twee afdelingen combineert en daarbij punten van overeenkomst vindt. Een model waarin de waarden en ambities van de instelling echt door alle teams worden gedeeld. Zonder compromissen, in elke betekenis van het woord.

Om dat te bereiken heeft het museum resoluut gekozen voor een businessmodel met eigen agentschappen. Die agentschappen zijn opgericht door en opereren binnen de directe bevoegdheid van Kanal en ze hebben drie functies: ondersteuning bieden, inkomsten genereren en commerciële diensten leveren. Er zijn vier agentschappen binnen Kanal: Food en Beverage, dat het restaurant, de bakkerij, de bar-brasserie, de rooftop bar en de kiosk beheert en runt; Experience, het agentschap dat verantwoordelijk is voor ticketing, receptie, public relations en de shops in Kanal; Hospitality, dat de verhuur van ruimtes en (besloten) evenementen verzorgt; en Development, dat zich vooral richt op fondsenwerving en sponsoring.

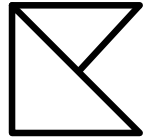
Die zelfstandige structuren zijn gebaseerd op een assertief bedrijfsmodel dat een doordacht en praktisch alternatief biedt voor ofwel volledige internalisering, wat inherent de commerciële ontwikkeling beperkt, ofwel volledige uitbesteding van de activiteiten, wat tot een versnippering van bedrijven en merkstrategieën zou leiden.

Kanal heeft via zijn agentschappen de middenweg gekozen en biedt een hybride model aan dat gebaseerd is op het principe van publiek-private samenwerkingen (PPS). Die aanpak combineert een strategische en creatieve regie door de instelling (waarden, samenhang van activiteiten en aanbod, synergieën met de programmering, enzovoort) met de commerciële en operationele knowhow van partners uit de privésector (zakelijk inzicht, flexibiliteit en innovatie).

Maquette restaurant

Het verwachte resultaat? Een evenwichtige en goed geoliede onderneming die het beste haalt uit wat elke partner te bieden heeft.

ETEN EN DRINKEN

Naast de tentoonstellings- en evenementruimtes zal Kanal ook veel andere ruimtes huisvesten, waaronder verschillende eet- en drinkgelegenheden. Zoals eerder vermeld, staan interdisciplinariteit, experiment en voortdurende ontwikkeling centraal in Kanal en wil het zich wijd openstellen voor de stad en een ontmoetingsplek worden voor zijn uiteenlopende inwoners en voor een zo breed mogelijk publiek. Vanuit dat perspectief willen de Food en Beverage-ruimtes van Kanal niet alleen het de maag, maar ook het hoofd, de zintuigen en verbeelding voeden. Het worden plekken voor ontmoeting, om rond te hangen of om telkens naar terug te keren.

Het culinaire project van Kanal wil eten en drinken inzetten om anderen te ontmoeten, herinneringen op te halen en gezelligheid te creëren, elke dag opnieuw. Het wil uitnodigend, flexibel, poëtisch en kwalitatief zijn en intermenselijke relaties centraal stellen. Daarom werden vijf concepten ontwikkeld die inspelen op de verschillende wensen en noden van het toekomstige Kanal-publiek en die tegemoetkomen aan uiteenlopende doelgroepen en budgetten:

Bar-brasserie

De bar-brasserie met terras aan de Akenkaai wordt dé plek voor gezelligheid en dagelijks samenzijn. Hier geurt het naar stoofpotjes, hoor je klinkende glazen, worden royale gerechten geserveerd en lopen de gesprekken door elkaar heen. Het is de centrale eetgelegenheid van

*Maquettes interior
and terrace Bar-brasserie*

Kanal, maar ook een ruimte voor feesten, voorstellingen, conferenties en andere evenementen in lijn met het artistieke programma en met partnerships. Het team Chancel, Frick-Cloupet, Gangloff en Loïzidis staat in voor het ontwerp. Het vertrekt van een open amfitheater op de kade, een overdekte agora en een combinatie van uitbundige, door tuning geïnspireerde elementen, en soberder meubilair.

Rooftopbar

Op de rooftop van Kanal proef je de stad. Hier geniet je bij een botanische m/cocktail en kleinere gerechten van een panoramisch zicht op Brussel en van het ritme van de seizoenen. Het terras is toegankelijk voor iedereen. Alles staat hier in teken van een warme ontvangst, ontmoeting en een vleugje bistronomie.

Restaurant

Het gastronomisch restaurant van Kanal wordt een intieme en lichtrijke ruimte die de precisie van de keuken in de verf zet. Hier vertelt de kaart verhalen van onverwachte combinaties en smaken, van een keuken met karakter. Daarvoor zal Kanal met residenties van gastchefs werken die telkens hun wereld delen en van elk seizoen een nieuwe culinaire ontdekkingsstocht maken. De open keuken zorgt voor ontmoeting tussen de klant en het team, tussen aroma's, geluid en beleving. De inrichting gebeurt door het collectief Chantal, Générale, Elmes, Sarah & Charles en Vormen. Centraal in het ontwerp staan lange, bijna buitenproportionele tafels, als een podium waarrond de restaurantbezoekers elkaar treffen.

Maquette and drawing rooftop bar

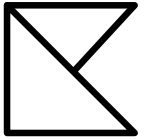

Rooftop bar May 2025

Bakkerij

In de ambachtelijke bakkerij van Kanal ruikt het vanaf de vroege ochtend naar rijzend deeg en warme suiker. Hier kan je terecht voor een croissant voor het werk, een tussendoortje overdag of een ontbijt op zondag met je burens.

Kiosk

De mobiele kiosk duikt op waar de energie het grootst is. Hij volgt het publiek op de site en tijdens evenementen, voor een koffie tijdens een korte pauze, een drankje tijdens een opening, enzovoort. Hij verrast met seizoensgebonden snacks, van ijsjes, wafels, m/cocktails tot broodjes.

Filosofie

Om een aanbod te verzekeren dat zowel coherent, kwalitatief als duurzaam is, kiest het Food en Beverage-agentschap van Kanal voor een unieke transversale manier van werken, geïnspireerd op het model van hotels. Alle vijf de bestemmingen zullen aangestuurd worden door eenzelfde centrale keuken en bakkerij-patisserie. Dat productieplatform wordt het operationele hart van alles wat eten en drinken in Kanal betreft. Het maakt het mogelijk om enkel met lokale, verse en seizoensgebonden producten te werken die ter plaatse verwerkt worden, om alles ambachtelijk te bereiden en om dezelfde kwaliteitsnorm te garanderen voor de vijf bestemmingen. Het optimaliseert ook de kosten op het vlak van producten en personeel, zorgt voor een constante culinaire beleving en biedt de nodige flexibiliteit om het ritme van Kanal en zijn publiek te volgen. De gecentraliseerde productie creëert coherentie voor het gastronomische aanbod, zonder daarbij de gevarieerde aanpak uit het oog te verliezen die de filosofie van Kanal typeert.

Bakery: maquette and status in May 2025

Het Food en Beverage-agentschap rekent op een korte keten van gecertificeerde leveranciers, werkt alleen met seizoensproducten en hanteert een transparante en milieuvriendelijke aanpak bij het opstellen van het menu, onder meer door het gebruik van industriële dierlijke eiwitten terug te dringen. Het doet dat in overeenstemming met de hoogste milieunormen en de strengste gezondheids- en veiligheidsvoorschriften, en met het grootste respect voor zijn personeel, partners en klanten, om iedereen een geweldige ervaring te bezorgen.

Geënt op die aanpak, lanceerde Kanal een oproep voor verschillende horeca-profielen die mee hun schouders willen zetten onder het project. Het gaat niet om een concessie of klassieke aanwervingsprocedure, maar om een echt proces van co-creatie. Kanal is voortdurend op zoek naar getalenteerde mensen die een dynamisch collectief willen vormen om het Food en Beverage-luik samen te trekken en te dragen.

Kanal Food en Beverage wordt een bruisend project dat voortdurend in ontwikkeling zal zijn en wil inspelen op de lokale noden van vandaag en de toekomst. Het zal groeien in samenwerking met iedereen die wil bijdragen aan een duurzame, open en experimentele lokale dynamiek.

SHOPS

Kanal zal onderdak bieden aan twee shops: eentje op de benedenverdieping en een bookshop op het eerste, in het CIVA-volume.

Shop

Voor prints, kunstboeken, designobjecten, stationery, cadeau-ideeën en allerlei gadgets kan je binnenkort terecht in de shop op de benedenverdieping. Een plek waar je ontwerpen en publicaties van Brussels opkomend talent kan ontdekken, gelinkt aan de tentoonstellingen van Kanal, of aan hedendaagse kunst en creatie in het algemeen. Dat

Shop May 2025 and maquette

alles in lijn met het DNA van het nieuwe museum. De inrichting van de shop gebeurt door het Brusselse team Bauclub + MajuBois. Voor hun ontwerp vertrekken ze van typerende “straatwinkels” uit het collectieve geheugen van de Brusselaar zoals marktkramen, vlooiemarkten, (kranten)kiosken en night shops die ze naar modulaire meubelstukken vertalen. Voor de uitvoering wordt gekozen voor herbruikbare en duurzame materialen zoals Gondella-rekken en hout uit het Zoniënwoud. Daarnaast krijgt ook een ander staaticoon – de lichtreclame – een centrale rol.

Bookshop

De bookshop wordt de gemeenschappelijke boekenwinkel van CIVA en Kanal en wil uitgroeien tot de Brusselse referentieboekhandel voor architectuur en kunst. Dankzij een gevarieerd aanbod en een programma van kleine evenementen moet de bookshop de talrijke activiteiten en de interdisciplinariteit van Kanal weerspiegelen. Samen met de leeszaal zal de shop een belangrijke schakel vormen tussen het onderzoekscentrum, het CIVA-archief, de bibliotheek en de publieke ruimtes van Kanal.

CENTRAL architecten, Sophie Dars (architect en uitgever), Pierre Leguillon (beeldend kunstenaar) en Daidalos Peutz (akoesticus) staan in voor de inrichting. De bookshop en de leeszaal zijn geïnspireerd op de eerste literaire salons, die in de intimiteit van de woonkamer plaatsvonden. Het idee is dat de ruimtes aanvoelen als een soort gezellige en intieme huiskamer, die vertrouwd en aantrekkelijk is, maar tegelijk ook openstaat voor een hele stad.

Het ontwerp bestaat uit uiteenlopende ruimtelijke ingrepen en designelementen die afgestemd zijn op ieders behoeften: metalen en houten etalages en rekken om de boeken en het archiefmateriaal uit te stallen; stopcontacten om laptops en andere apparaten van stroom te voorzien; een “foyer électrique” om te lezen in de optimale lichtomstandigheden; een lange leestafel die ook kan dienen als podium voor evenementen; een informatiekiosk voor mededelingen en aankondigingen; en zelfs een tent waarin je je terug kunt trekken met een tijdschrift of een boek. Door functionaliteit en design te combineren wordt de boekwinkel een plek van ontmoeting en reflectie waar mensen kunnen lezen, studeren en ontspannen.

OP DE AGENDA

ZONDAG 25 MEI 2025:

OPEN WERVENDAG

Op zondag 25 mei neemt Kanal deel aan Open Wervendag. Voor één keer worden de dranghekken wagenwijd opengezet en kunnen bezoekers doorlopend tussen 10:00 en 17:00 de benedenverdieping van de werf ontdekken. Alle info op openwervendag.be.

WOENSDAG 3 TOT ZONDAG 7 SEPTEMBER 2025:

MOLENFEST

Dans, circus, muziek, theater, ontmoeting en feest: het eerste weekend van september maakt elk Molenbeeks park, plein en podium zich op voor de tweede editie van MolenFest. Een samenwerking tussen Molenbeek for Brussels 2030, het Huis van Culturen en Sociale Samenhang en Kanal, samen met tientallen andere Molenbeekse en Brusselse partners.

JANUARI 2026:

PERSCONFERENTIE OPENINGSPROGRAMMA

In januari 2026 organiseert Kanal een tweede persconferentie waarin dieper zal worden ingegaan op de opening en op het artistieke programma voor de eerste jaren.

MEI 2026:

BIËNNALE VAN VENETIË

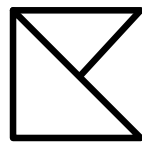
Samen met curator Caroline Dumalin zal de in Brussel wonende kunstenaar Miet Warlop België vertegenwoordigen op de 61e Biënnale van Venetië. MORPHO en Kanal-Centre Pompidou zijn institutionele partners van het project.

ZATERDAG 28 NOVEMBER 2026:

OPENING KANAL!

PERSCONTACT

Voor meer informatie over Kanal of voor interviewaanvragen kan je contact opnemen met:

FR

David Salomonowicz

dsalomonowicz@kanal.brussels

NL

Dieter Vanthournout

dvanthournout@kanal.brussels

ADRES

Museum

Saintelettesquare 21

1000 Brussel

Kantoren

Saintelettesquare 11-12

1000 Brussel

Download
Press Kit

Ontdek hoe beeldend
kunstenaar Sepideh
Favardin naar de
persconferentie keek.

C I.II.III.IV. A
Culture — Architecture

Foto's Bart Grietens, Dries Van den Brande,
Eline Willaert, Jan Locus, Sepideh Farvardin,
Thomas Ost, Veerle Vercauteren

